

ایران، سیاست، آینده‌شناسی

به اهتمام: دکتر مجتبی مقصدی

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

مقدمه / مجتبی مقصودی ۷

بخش اول: نظریه‌ها و روش‌های آینده‌شناسی

فصل اول: تاریخچه و روش‌های آینده‌شناسی / قاسم افتخاری ۳۱

فصل دوم: استلزامات روش‌شناختی در به‌کارگیری تکنیک‌های آینده‌نگری / ابراهیم حاجیانی ۵۳

فصل سوم: ایده‌سازی، سناریونویسی و مطالعات آینده / حسین سلیمی ۸۵

فصل چهارم: همسانی / ناهمسانی «فرضیه و سناریو» در پژوهش علوم سیاسی / محسن خلیلی / رضا

دانشمندی ۱۰۱

فصل پنجم: آینده‌گرایی و وظیفه فلسفه سیاسی در عصر جهانی شدن‌ها / محمدتقی قزلسفلی ۱۳۱

فصل ششم: ناهمبستگی دانشمند و سیاستمدار: امکان / امتناع آینده‌شناسی در سیاست / مرتضی

منشادی ۱۵۳

فصل هفتم: کاربرد آینده‌پژوهی در علوم سیاسی با تکیه بر روش تحلیل لایه‌لایه علی / محمد رحیم

عیوضی / محمد حسینی مقدم ۱۶۹

بخش دوم: آینده آموزش و پژوهش علوم سیاسی و روابط بین‌الملل در ایران

فصل هشتم: آینده علوم سیاسی ایران در پرتو پروژه بومی‌سازی علوم انسانی / حسین جمالی ۱۸۷

فصل نهم: جهانی‌شدن و متون سیاسی / مهدی رهبری ۱۹۹

فصل دهم: آینده‌نگری در پایان‌نامه‌های دانشجویان علوم سیاسی و روابط بین‌الملل دانشگاه شهید

بهشتی / امیرمحمد حاجی یوسفی / معصومه طالبی ۲۱۹

فصل یازدهم: آینده دانش سیاسی در ایران و ضرورت نظریه‌پردازی / حسین مسعودنیا / علی

تدین‌راد ۲۳۹

انسان‌شناسی / ناهمسانی «فرضیه و سناریو» در پژوهش علوم سیاسی

محسن خلیلی*

رضا دانشمندی**

گاهی پنج گانه روش علمی، از منظر «جان دیویی» که همچنان اعتبار خود را حفظ کرده است، از احساس مشکل یا مسأله آغاز می‌شود. آنچه که نگارندگان به عنوان «دشواری» بیان می‌کنند موجود در رشته علوم سیاسی «تشخیص داده و با عینیت محض آن را درک می‌کنند» عبارت از این است که علوم سیاسی، رشته‌ای میان‌رشته‌ای است. گاهی اوقات از اصطلاح «چهارراه علوم انسانی» برای توصیف درون‌مایه‌های رشته علوم سیاسی بهره گرفته شده و این به معنای گستردگی دانش‌هایی است که در دروس علوم سیاسی از آنها بهره‌ای گوناگون گرفته می‌شود.

دانش‌های پشتیبان همچون تاریخ، اقتصاد، جامعه‌شناسی، حقوق، فلسفه، روان‌شناسی و مدیریت سبب شده‌اند در پیوند با دامنه اختصاصی علم سیاست، دانش‌هایی میان‌رشته‌ای همچون تاریخ دیپلماسی، اقتصاد سیاسی، جامعه‌شناسی سیاسی، فلسفه سیاسی، حقوق عمومی، مدیریت سیاسی / دولتی، و روان‌شناسی سیاسی پدیدار شوند. امروزه از تخصص‌های سیاسی، قوم‌شناسی سیاسی، جمعیت‌شناسی سیاسی، زیست‌شناسی سیاسی، جغرافیای سیاسی و زبان‌شناسی سیاسی به عنوان دانش‌های جدید و مورد توجه بسیار، نیز سخن به میان آمده است.

هدف اصلی پژوهش اجتماعی علمی، فراهم ساختن ابزارهای لازم برای شناخت رفتار

* عضو هیأت علمی گروه علوم سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد

** دانشیار ارشد علوم سیاسی و مدرس دانشگاه

- <http://www.amazon.com/Art-Long-View-Planning-Uncertain/dp/0385267320/> ref=pd_sim_b_1_img
- http://www.amazon.com/Space-Wars-First-Hours-World/dp/0765313790/ref=tag_dpp_lp_edpp_img_in
- http://books.google.com/books?id=VYdiQgAACAAJ&dq=scenario%20planning&source=gbs_slider_thumb
- <http://www.vahidthinktank.com/articles/23.htm>
- <http://armstrong.wharton.upenn.edu/dictionary/bin/search.pl>
- <http://changingminds.org/explanations/research/initiation/hypothesis.htm>
- http://www.google.com/search?hl=en&client=opera&rls=en&defl=en&q=define:hypothesis&sa=X&ei=XE6TTIjyAs_Cswbl1d36CQ&ved=0CBEQkAE
- <http://www.encyclo.co.uk/define/hypothesis>
- http://psychology.about.com/od/researchmethods/ss/expdesintro_2.htm
- <http://alef.ir/1388/content/view/83321>
- http://shadow.foreignpolicy.com/posts/2009/08/19/the_worst_case_scenraio_for_the_afghan_election
- http://www.foreignpolicy.com/articles/2009/05/17/the_nightmare_scenario